

در رابطه با فیلم «از تهران تا قاهره»

اعتراض آقای افتخاری

امیر فیض- حقوقدان

بی - بی سی اعتراض شخصی بنام آقای افتخاری رابعنوان <نویسنده - مترجم و پژوهشگر ایرانی فلسفه^۱ > منتشر کرده که در آن، نویسنده نسبت به بخشی از اظهارات علیاحضرت نسبت به ماهیت شورش ۵۷ اعتراض داشته و معترض حیرت خود را از اینکه علیاحضرت از شورش ۵۷ بنام انقلاب ملت یاد کرده، دست مایه نوشته خود قرار داده است.

اگر عناوینی که آقای افتخاری برای خودشان قائل شده اند محدود به مترجم و نویسنده بود ایرادی متوجه مطلب عنوان شده از سوی ایشان نبود ولی عنوان پژوهشگری برای خودشان هم دست کم گرفتن اعتبار تحقیق و پژوهش است و هم قرینه ای که مترجمی و یانویسندهگی ایشان هم در مرتبه اصالت قرار ندارد.

پژوهش، عملی است برای رسیدن به حقیقت و واقعیت موضوعی که مورد پژوهش قرار میگیرد. مهمترین مواردی که معمولاً پژوهشگر را راهنمایی و کمک میکند، اسناد و شواهد و کسب اطلاع از اشخاص است، پژوهش چه متوجه موضوع خاص و یا شاخص باشد نمیتواند بامرکب حب و بغض تنظیم گردد.

پژوهش اگر نسبت به موضوع باشد اهمیت و حساسیت آن مجاز نمیسازد که پژوهشگر به موضوعات تبعی و یا خارج از موضوع بپردازد مقصود از مجاز نبودن این است که پژوهشگر واهمه دارد از اینکه به موضوعات تبعی وارد شود زیرا همینکه یک موضوع تبعی متصل به پژوهش اصلی گردید تکلیف تازه و وسیعی برای پژوهشگر ایجاد میشود و در نهایت هیچگاه، پژوهش به کمال نمیرسد.

واما بعد

در اردیبهشت سال (۲۵۱۸) ۱۳۵۸ گزارشی از سفارت آمریکا به وزارت خارجه آن کشور ارسال شده که متن آن در جلد ۱۴ اسناد سفارت دیده میشود در بخشی از آن گزارش آمده است.

<تقریباً هریرانی با فرهنگی به نقش بزرگ آمریکا در جریان انقلاب ایران اعتماد دارد>

مفهوم این بیان پژوهشگر آمریکایی این است که ایرانیانی که با فرهنگ و سیاست سروکاری ندارند اظهار نظری درباره دخالت و نقش آمریکا در شورش ۵۷ ندارند.

انسان ها در مقابل رویداد ها و بویژه اخبار و روایات، ظرفیت های مختلفی دارند برخی بمناسبت احاطه به موضوع و حساسیت آن، از همان علائم ابتدائی متوجه موضوع میشوند و آنرا پیگیری میکنند و علیرغم تبلیغات برای کتمان حقیقت، حقیقت رامیبابند. اینها همان کسانی هستند که در پژوهش سفارت آمریکا بعنوان مردم با فرهنگ یاد شده اند.

برخی آنقدر بی علاقه و یافارغ از توجه به موضوعات هستند که حتی بعد از سی و چند سال و انتشار اینهمه اسناد و مدارک و اقایر شخصیتها و مسئولین وقت کشورهای بزرگ شرکت کننده در توطئه سال ۱۳۵۷ (۲۵۱۷) ایران هنوز هم درک موضوع نداشته وزیر سایه تبلیغات و جو زمان سی سال قبل لمیده اند.

برخی هم هستند که وقتی همه موضوع رافهمیدند و کشف حقیقت شد تازه آنها میفهمند که یک خبری شده و باید کم کم بفهمند و اینها هیچوقت هم نخواهند فهمید و اگر هم بفهمند آن فهمیدن از حقیقت نیست.

^۱ - امیر هوشنگ افتخاری راد - بی بی سی با این عنوان ذکر کرده است ح-ک

آقای افتخاری [امیر هوشنگ افتخاری راد] در ردیف کسانی است که بعد از آنهمه اسناد و مدارک که درباره ماهیت دخالت بیگانگان در تدارک و برنامه ریزی و اجرای آن بکار برده شده هنوز هم غافل و پرت از موضوع هستند.

این تحریر بجا و لازم نمیداند که حتی برخی از آن اسناد که بارها و بارها منتشر شده است به این تحریر منتقل شود، زیرا کسانی مانند آقای افتخاری راد، که سی سال است به آن اسناد توجهی نکردند و یا آنقدر گرفتار و اسیر افکار خویش اند که تاثیر پذیر از آن اسناد و اقرار نبوده و نمیباشند، اکنون هم آن اسناد، قادر در سلامت سازی ایشان نخواهد بود، برآستی که تاکنون پژوهشگری در چنین موقعیتی دیده نشده است که بغض و کینه در سراسر پژوهشش موج بزند.

ایشان بدون اینکه خواستار دلیل از علیاحضرت درباره شناختی که از ماهیت شورش ۵۷ دارند بشوند حمله خودشان را شروع کرده اند و به موضوعات تبعی از قرار اینکه چرا ایشان، همسرشان شاهنشاه را علیحضرت خطاب کرده اند پرداخته اند این قبیل مسائل پژوهش نیست اعتراض است، اعتراض توأم با عقده.

اظهار نظر علیاحضرت نسبت به ماهیت شورش ۵۷ سخن امروز ایشان نیست سی سال پیش در سال ۱۹۸۲ هنگامیکه کتاب < گروگان خمینی > اثر ربرت دریفوس در نیویورک منتشر شد، علیاحضرت مصاحبه ای داشتند که کتاب مزبور را بهترین تجزیه تحلیل از نقش خارجی در شورش ۵۷ دانستند.

یک پاراگراف از آن کتاب به اینجا آورده میشود که میتواند معرف کتاب باشد.

< دولت کارتر، نه اینکه در اثر بی توجهی و سستی بلکه با هوشیاری و طرح قبلی، جنبشی را که به سرنگونی شاه منتهی شد همراهی میکرد. دولت کارتر در راه رسیدن به این مقصود قدم به قدم از مرحله تبلیغات و زمینه چینی تا تامین اسلحه ای که معاملات آن بطور پنهانی با افسران ارتش خانن به شاه انجام میشد و نهایتاً تا مرحله دستور اخراج شاه در ژانویه ۱۹۷۹ دخالت مستقیم داشت شاید بتوان ادعا نمود که در طول تاریخ آمریکا چنین جنایتی از سوی رئیس جمهور به اصول و مبانی که این کشور بر آن مستقر شده بی سابقه باشد > (صفحه ۱۵ همان کتاب)^۲

دکتريزدی که به روایت اسناد منتشر شده رابط آمریکانیها و خمینی بوده است در تانید نوشته روبرت دریفوس نوشته است:

< پس از کنفرانس گوادلپ، لحن نشریات خارجی بطرز قابل توجهی برفع مخالفین شاه تغییر یافت و مذاکرات دیپلماتیکی رهبرانقلاب در داخل و خارج با مقامات آمریکائی در موفقیت انقلاب نقش قاطعی داشت او همچنین از توصیه ژیسکار دستن به کنفرانس گوادلپ در لزوم تماس با مخالفین شاه پرده برداشته و اظهار تردید کرده که بدون آن تماسها و مذاکرات امکان موفقیت ممکن نبود > صفحات ۱۳۰ و ۱۳۱

مقصود از اشارات بالا اثبات امر دخالت و تدارک شورش ۵۷ بوسیله بیگانگان نیست که آن موضوع اثبات شده است غرض از اشارات:

۱- گوشه ها و روزنه های بسیار کوچکی است که علیاحضرت بانگاه به آن به حقیقت و ماهیت شورش ۵۷ درسی و چند سال قبل پی برده اند و این علامتی است از آگاهی و پیوستگی به فرهنگ و علاقمندی ایشان به سرنوشت ایران و ایرانیان.

۲- پژوهش در موضوعی که سی سال قبل علیاحضرت آنرا به کرات اعلام کرده اند، پژوهش شناخته نمیشود و عنوان تعلق به آن مقاله ای است برای خالی کردن عقده ها.

^۲ - توماس پین متفکر، سیاستمدار و قانوندان آمریکایی در نوشته های خود سفارش اکید دارد از اینکه آمریکا دخالتی در سرنگونی رژیم های دیگر «ملت ها» داشته باشد. توماس جفرسون رییس جمهوری آمریکا در نطق آغازین ریاست جمهوری اش (مارچ ۱۸۰۱) تاکید می کند آمریکا بایستی روابط اقتصادی، سالم و دوستانه با همه کشور ها داشته باشد بدون دخالت در امور داخلی آنان. جورج واشنگتن در نطق خداحافظی از کاخ سفید مشابه همین تاکید را داشته است. هنگام بروز جنگ جهانی دوم قانون عدم دخالت آمریکا بشدت مورد توجه بود و کنگره آمریکا مانع دخالت آمریکا در جنگی که مربوط به او نبود بود. در سال های ۱۹۴۱ و ۱۹۴۲ است که سیاست روزولت با اصرار انگلستان بر این پایه استوار می گردد تا در جنگ در اروپا دخالت کند. ترتیبیاتی می دهند تا حمله به بندر پرل هارلور رخ دهد تا بهانه ای باشد در دخالت در امور دیگر کشور ها. ح-ک